

griber til de yderliggaaende Midler. Vi har et smukt Eksempel i Norge, der troede, at det eneste saliggørende var Forbud. Der er talt og spildt mange Ord paa dette Spørgsmaal. Hvad gør man nemlig nu? I 1920 er man nødt til, pisket til at vende tilbage til Øllet for at holde de stærke Drikke ude, som blev brygget hjemme eller fremskaffet i Smug; og det har vist sig at have haft en god Virkning. Importen af Vin til Norge var i 1919 16½ Mill. Liter, men et Aars Tid efter, at man havde indført det saakaldte Bockøl, der er betydelig stærkere end vort Bajerskøl, idet det indeholder ca. 6 pCt. Alkohol, var Importen af Vin gaaet ned til 5½ Mill. Liter. Det er altsaa et Arbejde i Ædruelighedens Tjeneste, der gaar den rigtige Vej, idet det gradvis tager Øllet i Brug til at fordrive det andet med. Det har fjernet Surrogater som Radium og lignende, som man siger er Politur — det vil sige Spiritus med Shellak i. Det drak Folk for at faa Spiritus. Men da de fik Øllet, som ogsaa er formasteligt for nogle, holdt det op; saa holdt man sig til det og gik bort fra Radium og den Drik, man lavede hjemme af Politur. Ædrueligheden er efter Politiets Udsagn steget betydeligt, efter at man har indført Øllet i Stedet for de Ting, man skaffer sig ad Smugveje.

Jeg synes i det hele ikke, det er godt at gaa for stærkt frem i nogen Henseende, heller ikke her. Jeg mener heller ikke, man skal være alt for hidsig med at indskrænke Befolkningens Fornødenheder. Man kan sagtens sige om mange Ting, at de kan undværes. Ja, bevares, det kan de saamænd. Men vi lever dog vort Liv, medens vi er levende, og vil gerne have det saa godt som muligt. Livets Glæder og Nydelser skal man ikke tage fra Menneskene. Det er der nogen, der vil, og de tror, at det ene saliggørende bestaar deri. Det tror jeg ikke. Jeg har den allerstørste Sympati for og ser med Beundring paa det Resultat, som Afholdsbevægelsen har fremskaffet. Det har jeg personlig Erfaring for, idet jeg fra min Læretid til nu har set, hvorledes den har virket. Men jeg er noget tilbøjelig til at tro, at den personlige Afholdenhed, der virker paa saadan Maade, at man hverken nyder eller byder og derfor virker ved Eksempel og ved Oplysning og bliver ved med dette, i det lange Løb virker bedre end de stærke Forholdsregler, som man tror at kunne fremme Afholdsbevægelsen med. Det krænges op til Karikatur og bliver til Forbud. Det bliver til Maal i Stedet for til Middel, ligesom for Sportsmennesker Rekordjageriet bliver det. Jeg tror derfor ikke, vi skal søge at efter-

ligne Norge, Island og de Forenede Stater, der har gjort saa bitre Erfaringer, at der ikke er andet for dem at gøre end, at de maa tilbage igen. Enhver yderliggaaende Bevægelse vil føre dertil, at de, der kommer for langt frem, maa tilbage igen, og da er det, jeg siger, at det varer længere med Ædrueliggørelsen. Da jeg nu ikke har kunnet se andet end, at det foreliggende Lovforslag, som jo ganske vist ikke er den højtærede Ministers eget, men et, han har arvet efter sin Forgænger, synes at tendere mod Forbud, har jeg stillet mig imod dette, og jeg har paa de forskellige Punkter søgt at være med til at hindre, at vi for hurtigt kommer hen imod Forbudet.

Jeg har ikke med de Bemærkninger, jeg har gjort om Øllet, villet udfordre til en Debat om Afholdsforholdene, thi jeg er enig med Afholdsmændene i mange Spørgsmaal; men jeg er ikke enig med dem i, at man skal forcere Udviklingen ud over det naturlige, og derfor er jeg Modstander af Tendensen i det foreliggende Lovforslag. Der er imidlertid en anden Grund. Den gældende Beværterlov er af 10. Maj 1912, men allerede i Juli 1914 nedsatte man en Kommission. Jeg spørger: Var det et Krav, der voksede op ude omkring i Befolkningen, at man endelig for Guds Skyld maatte have en Kommission til at behandle Beværtersagen? Nej, det var, fordi der paa visse Steder var Lydhørhed overfor Kravet om stærke Forholdsregler, at man fik denne Kommission. Den skulde undersøge Virkningen af en Lov, der var givet to Aar i Forvejen. Det kan dog ikke have været Formaålet alene; thi for det første kan man ikke, navnlig ikke, saaledes som det gik bagefter, da vi fik Krig, undersøge Virkningerne af en Lov, der kun har virket et Par Aar, og dernæst har den virket under ganske ekstraordinære Forhold. Det har ikke været muligt at konstatere, hvorledes Loven egentlig har virket, thi den har endnu ikke virket, som den kunde, under normale Forhold. Siden Kommissionen blev nedsat, har vi haft Krigsforhold og Følger af Krigsforhold. Denne Ædruelighedskommissions Betænkningsarbejde kan ikke, som Opgaven var, hvile paa en Undersøgelse af, hvorledes Loven af 1912 har virket, thi den har, som sagt, ikke virket efter sin Bestemmelse, under normale Forhold. Det foreliggende Lovforslag, som er vedtaget i Folketinget, tenderer mod Forbud, og dette Forbud skulde hjælpes frem ved Kommuneafstemning. Det Spørgsmaal kommer jeg til senere, da jeg er Medforslagsstiller til et Ændringsforslag om, at Bestemmelserne